

100 let Slovenci imeli že tri dnevnik in blizu 30 drugih listov različne vsebine, da bodo tedaj že izhajali pri njih listi za posamične stroke, da bodo celo ženske že imele svoj list „Slovenko“.

Stoletnica slovenskega časopisja nam najbolje dokazuje, da Slovenci napredujemo, če tudi naše razmere niso tako ugodne kot drugih avstrijskih narodov. Naš časniški razvoj dokazuje, da se naš narod zanima za vsak napredek in to je nam najbolje jamstvo, da se Slovenci nikdar ne vtopimo v nemškem ali pa italijanskem morju.

Politični pregled.

Celjsko vprašanje. — Najvažnejša in ob enem za Slovence najžalostnejša novica je, da je v državnem zboru propala celjska postavka s 109 proti 98 glasom. Minoli torek je bilo glasovanje o tej stvari. Da se zavrže potrebščina za celjsko gimnazijo, to je predlagal dr. Foregger. Ker so sedaj ravno pravoslavni božični prazniki, manjkalo je več slovanskih poslancev. Iz Galicije je mankalo pri glasovanju 32 poslancev, Mladočehov 11 ni bilo v zbornici, Dalmatinec je bil samo jeden pogrešali so Slovence Višnikarja in isterskega poslanca Laginje. Tudi osem čeških veleposestnikov ni bilo v zbornici. Da so vsi ti prišli, bi gotovo celjska postavka ne bila pala. Omeniti je pa, da so se vzdržali glasovanja skoro vsi nemški konservativci in vsi pristaši katoliške stranke. Bali so se glasovati za to postavko glede na bližajoče se volitve. Kaltenegger je zopet glasoval s Slovenci, za kar so se mu rogali Nemci, zlasti dunajski protisemitje, ki so vsi glasovali proti celjski dvojezični gimnaziji. Nemški liberalci, nemški nacionalci in protisemitje so bili skoro polnoštevno pri seji. Za vlado je to mala neprijetnost. Gimnazija v Celju se letos ne opusti, kajti mej letom ne more učencem zapreti poti do pouka. Tudi bi ne bilo pametno ozirati se na sklep zbornice, v kateri se je le slučajno dobila večina. Celo nemško liberalni in nemškonarodni listi priznavajo, da bi bil izid glasovanja drugačen, da so vsi prišli z božičnih počitnic na Dunaj. Vsekako je pa značilno, da se najde taka večina proti celjski dvojezični gimnaziji, kajti dokazuje, da se mej Nemci vedno bolj razširja narodna nestrpnost. Značilno je pa tudi, da si krščanski socialisti in pa židovski liberalci tako hitro podajo roke, kadar gre zoper Slovence, naj se še tako ravsajo in kavsajo mej seboj. Kaj bode vlada storila, ne vemo. Nekateri mislijo, da bode dala v gospodski zbornici ustaviti potrebščino za dvojezično gimnazijo v Celju, drugi pa, da se bode kako drugače pomagala. Če se stvar vrne namreč iz gospodske zbornice v zbornico poslancev, bi se rešenje državnega proračuna nekaj zavleklo, kar pa vlada ne želi. Narodni Nemci in protisemitje pa v resnici tacega izida glasovanja niso posebno veseli. Hoteli so to zadevo porabiti pri agitacijah proti liberalcem. Mislili so, da bode postavka vsprejeta. Nemški liberalci bodo glasovali proti njej, a v tretjem branju bodo pa glasovali za proračun, v katerem je ta postavka. Za to bodo pa jim lahko očitali, da le igrajo komedijo in se ne upajo z vso odločnostjo braniti nemških narodnih koristij. Sedaj pa tega ne bodo mogli, ker je ta postavka iz proračuna izginila. Nemški liberalci bodo pa gotovo pri agitacijah na to glasovanje se sklicevali, da dokažejo pristnost svojega nemštva. — Omeniti je še, da sta za celjsko postavko dobro govorila slovenska poslanca dr. Ferjančič in Koblar, a seveda Nemcev nista mogla prepričati o potrebi celjske dvojezične gimnazije.

Dr. Lueger. — Prvi podžupan dunajski se je odpovedal advokaturi. To se smatra za znamenje, da upa kmalo postati dunajski župan. Strobach tako za županstvo ni sposoben. Sicer je pa imel dr. Lueger baš sedaj neprijetnosti z dolnje-

avstrijsko odvetniško zbornico. On je namreč izvoščeka Baura pregovoril, da je umaknil tožbo proti županu dunajskemu Strobachu. Pri tem je pa neki tako postopal, kakor se mnogim članom odvetniške zbornice zdi, da se ne vjema z odvetniško stanovsko častjo. Sicer se pa že dolgo dr. Lueger za odvetništvo ni dosti brigal. On je le bolj politik in agitator.

Rusija. — Ruski car je poslal jako laskavo novoletno čestitko predsedniku francoske republike. Car izraža tem povodom najboljša voščila v prosep Francije in se spominja lepih dnij, katere je preživel ravno minolo leto v Franciji. Ta čestitka zopet priča o preprijaznih odnošajih mej Rusijo in Francijo. — Carjev ukaz določa splošno ljudsko štetje v celem carstvu na 28 januvarija. Car je dovolil, da se sme v celem carstvu nabirati prostovoljne doneske za Armence, ki so pribežali iz Turčije v Rusijo. Vidi se da imajo v Rusiji odprte roke za uboge preganjane Kristjane. — Car je ustanovil novo, nad ministerstvom stoječo instanco, najvišji svet, kateremu stoji na čelu veliki knez Konstantin Konstantinovič.

Turčija. — Znano je, da so vevlasti nagovarjale sultana, naj jim privoli kontrolo turških financ. Vevlasti so domnevale, da kaj opravijo. Na ta način so vevlasti tudi upale, da se izvrše potrebne reforme v Turčiji. Toda sultan je odločno odgovoril, da odklanje nasvet, naj bi velesile kontrolirale turške finance, sicer pa, da se ne brani nasvetovanih reform. To je sultan sporočil ruskemu veleposlaniku Nelidovu, kateri edini je imel še največ veljave pri njem. Ruski veleposlanik je sicer sultanu zapretil s silo, toda ta se je nekako izjavil, da rajši vidi, naj pride karkoli, kakor pa da bi izročil Turčijo popolni zavisnosti vevlastij. Kaže se čedalje bolj, da bodo vevlasti morale uporabiti silo, če bodo hotele narediti red v Turčiji. — Turška vlada oziroma sultan stazvita. Veleposlanikom obljubujeta reforme in se delata, kakor da oi hotela iste izvesti, v resnici pa ščuvata po svojih uradnikih ljudstvo zoper vsake reforme. V Albaniji je že buknil neki ustanek zoper izvedbo reform. S temi uprizorjenimi ustanki in izrazi nevolje se opravičuje Turčija napram vevlastim, da ji ne kaže izvrševati reform, če noče nemirov. Upati je, da vevlasti temu zvitemu počenjanju Turčiji narede kmalu konec.

Kuba. — Španija je vprašala vevlasti, kako stališče bi zavzele, če bi nastala vojna mej njo in Zjedinjenimi državami. Francija in Anglija sta odgovorili, da o tem ne moreta dati točnega odgovora, Italija pa se je izjavila, da je pripravljena v prid Španije delati za mir, a ne mogla bi pa v vojni podpirati Španije. Teh odgovorov Španija ne more biti vesela in ji bolj mora biti v mislih sprava s Kubanci. Čuje se že o dogovorih španjskega poslanika z državnim tajnikom Zjedinjenih držav glede samouprave na Kubi. Izvedba te lbo za Španijo posebno za to tudi težavna, ker Kubanci zahtevajo, da se odstranijo s Kube vsi španjski uradniki in nadomeste z domačini. Kam pa naj ob teh slabih finančnih razmerah gre Španija s temi razvajenimi uradniki, ki so bili le navajeni dobrega življenja in izmozgavanja ubogega kubanskega naroda?

Obrtnija.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

Seje dne 22. decembra 1896 so se pod predsedstvom zborničnega predsednika Ivana Perdana in v navzočnosti vladnega zastopnika c. kr. deželnovladnega svetnika dr. pl. Rüling-a vdeležili nastopni zbornični člani: Ivan Baumgartner, Oroslov Dolenec, Anton Klein, Franc Kollman, Alojzij Lenček, Karol Luckmann, Franc Omersa, Josip Rebek, Avgusu Skaberne, Franc Ks. Souvan, Feliks Stare, Valentin Sušnik in Jernej Žitnik.